De tre senare orden hava uppenbarligen varit »denna sten och» i förkortat skrivsätt, måhända tillhör då det begynnande **þ** en förkortad beteckning för ***lakþi** 'lade'.

Teckningen visar ock ett par runor **i : u** i en slinga på stenens mitt, där dylika runstenar icke bruka äga runor, varför de kanske äro fellästa.

---

38. Boberg, Fornåsa sn, Bobergs hd.

Pl. XIII. Fig. 1—4.

Litteratur: W. 102; *Ransakning* 1667—84; P. A. Säve, *ATS* I, s. 130; teckning i *Reseber.* 1861 s. 130; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, Saxa runica s. 21, teckning.

Runstenen står invid byn på södra sidan invid kanten till en åker, lutande över landsvägen, på vars andra sida trädgården till den östra gården i Boberg är belägen, och hade samma plats enligt uppgifterna från 1668 i *Ransakning.*

Ämnet är grovkornig granit. Höjden är 3,65 m på den mot vägen vända sidan, mot åkern 4,22 m. Bredden är ungefär 1,28 m, vid toppen knappt 1 m.

Den korta inskriften finnes på kanten mot åkern och är upptill och nedtill begränsad av raka linier. Skiljetecken saknas.

Inskriften börjar med namnet **ikuar**; på **u** börjar kännestrecket 1 cm nedom stavens topp; på **a** är v. kännestrecket längst, men även det högra är tydligt, ehuru kort; **r** är säkert, P. A. Säves läsning **b** föranledd av en fördjupning, som dock ej sträcker sig fram till stavens nedre ända.

Uti **sati** är **s** ett lodrätt streck uppifrån som på Rök-stenen; på **a** är h. kännestrecket mycket kort, 1,5 cm; det vänstra 2 cm. **t** har icke vanlig form utan är troligen likt **t** i **stain**; toppen av **t** är bortvittrad ovan kännestrecket, men skadans nedre gräns har denna form.

Ordet **stain** begynner med samma **s** som **sati**; på **t** är kännestrecket t. v. tydligt och fortsättes i rak linie på högra sidan av staven, 2 cm på vardera sidan; uti **a** är kännestrecket t. h. nästan blott en antydning, liksom ock **n** har kännestrecket blott på högra sidan.

Runorna äro alltså:

ikuar sati stain
5 10

Runorna i denna inskrift visa mycken släktskap med dem i kortkvistgruppens inskrifter, och inskriften torde med fog kunna räknas till denna grupp. Avgörande är därvid formen på **s**, **a**, **n**, att kännestrecket på **u** utgår långt nedom stavens topp och att runan **t** utvecklats till en egendomlig form, vilket ock är fallet i andra inskrifter av gruppen, fast denna form ej i dem alla anträffas.

På grund av denna inskrifts höga ålder bör diftongen antagas bevarad i ordet 'sten', och inskriften alltså transskriberas: *Ingvarʀ satti stœin.*

Översättning: Ingvar satte stenen.

Anm. Om en förment runsten upplyser C. F. Nordenskjöld (Reseber. 1870, s. 55, teckn. pl. IX) följande: »På ett av de sydvester om Tornby belägna åkergärdena finnes bland andra minnesmärken ett kullrigt block af circa 12 fots längd och 4 à 5 f. höjd. Å dess norra yta löper från öster 3,2 fot från marken ett 7 à 6 tum bredt band och sluter i vester 5 tum från marken. Det har visserligen vid första påseende en förvillande likhet med en runristad slinga, men sannolikt är här såsom vid Runamo en lusus naturæ, ehuru en och annan figur verkl. ser ut som inhuggen.»

39. Skeppsås kyrka, Bobergs hd.

Pl. XIV. Fig. 1. (B. 912.)

Litteratur: B. 912; L. 1684; W. 98; Buræus, *Monumenta Sveo-Gothica hactenus exsculpta* (år 1624), nr 47, till vilket avtryck originalteckningen finnes uti *Runahäfd eller afritning och afmålning af en hop runastenar* ... af Johan Thomeson Bure år 1602, s. 107, å kungl. bibl. i Stockholm; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland* 2, s. 141.

Broocman omtalar runstenen som befintlig i kyrkan, P. A. Säve kunde 1861 icke finna densamma, och den saknas fortfarande.

Runstenen har uppenbarligen varit en kalkhäll såsom Ög. 35 Fornåsa. L. 1684 beskriver den vara »femkantig, nästan sköldformig, bredare i öfre ändan, i nedre afkantad». Enligt måtten i B. 912 har runstenen varit 1,5 m. lång, 1,14 m bred i storändan, varifrån den jämnt afsmalnade till den en meter breda lilländan, som därpå löpte ut i en trubbvinklig spets. Slingans bredd har varit 10 cm.

Inskriften börjar i den vinkel, vari lilländan utlöper, och är ristad med runornas topp mot stenens kanter från vänster till höger utefter lilländans ena sida, hela den följande långsidan och storändans kant och inemot hälften av sista långsidan.

Teckningen i B. 912 innehåller följande runor:

ehr : ligr : brutte : aih : nastatum : ok : kiløh : biþhum : uara : batrn : oster : þeras : hal : til : ro :
5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60

ok : til : naþa ok : allum : kristn[o]m : shallum
65 70 75 80 85 90 95

Denna inskrift är i flera avseenden märklig.

Läsarens skarpsinnighet sättes på prov genom omställning av runorna i **ehr** för **her** 'här' och skiljetecknets oriktiga plats i **batrn : oster** och **s : hal**, och troligen äro dessa fall icke tillfälliga felaktigheter. De många binderunorna göra ävenledes inskriften något svårläst.

Av stungna runor äger inskriften **e** och **g**, varemot **d** saknas och **t** brukas i dess ställe, såsom framgår av **brutte** och **nastatum**, i vilket senare ord man egentligen väntar **þ**. Sista mynden i **brutte** måste alltså uppfattas som binderuna **te**, icke som **d**. Uti inskriften på